

Päätös/Beslut

11.11.2025

VN/31461/2025

VN/31461/2025-OKM-2

Kansalaisopistojen ylläpitäjät

Kansalaisopistojen vuoden 2026 valtionosuuden perusteena käytettävän opetustuntien määrän vahvistaminen ja opetustunnin yksikköhinnan määrittäminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vahvistanut vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 10 §:n nojalla kansalaisopistojen valtionosuuden laskemisen perusteena käytettävän opetustuntien määrän. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myös vahvistanut valtion talousarvion rajoissa niiden opetustuntien määrän, joihin vapaasta sivistystyöstä annetun lain 9 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään sadan prosentin valtionosuus. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on määrännyt mainitun lain 11 §:n ja 11 b §:n nojalla ja vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen (805/1998) 5 b §:n nojalla valtionosuuden opetustunnin yksikköhinnan vuodelle 2026 liitteenä olevan raportin (V09YK6L26) mukaisesti.

Yksikköhinta on määrätty arvonlisäverottomana. Yksityisten ylläpitämien kansalaisopistojen yksikköhintaa on korotettu vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 a §:n nojalla 3,68 prosentilla, joka vastaa yksityisten kansalaisopistojen ylläpitäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille oppilaitosten ylläpitäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista.

Valtion rahoituksen perusteena käytettävistä lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja kansalaisopistojen keskimääräisistä yksikköhinnoista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (955/2025) 3 §:n mukaan kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2026 on 103,69 euroa.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 9 §:n mukaan kansalaisopistojen valtionosuuden määrä on 57 prosenttia valtionosuuden laskennallisesta perusteesta. Valtionosuutta myönnetään kuitenkin sata prosenttia 8 §:n mukaan lasketusta euromäärästä opetus- ja kulttuuriministeriön 10 §:n nojalla vahvistamalle määrälle sellaista oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulutusta, jonka maahanmuuttaja suorittaa aikana, jona hänellä on kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 16 §:ssä tarkoitettu voimassa oleva kotoutumissuunnitelma taikka yhden vuoden aikana viimeisen kotoutumissuunnitelman voimassaolon päättymisen jälkeen. Lisäksi edellytetään, että koulutuksessa noudatetaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain 26 §:n 4 momentissa tarkoitettuja aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita tai 26 §:n 5 momentin 1 kohdassa tarkoitettua Opetushallituksen laatimaa vapaan sivistystyön lukulaitokoulutuksen opetussuunnitelmasuositusta.

Päätös tehdään edellyttäen, että eduskunta hyväksyy valtion talousarvioesityksen vuodelle 2026 tähän päätökseen vaikuttavilta osin muuttumattomana.

Sovelletut säännökset

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998) 9–11 §, 11 b §, 13 a §

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Asetus vapaasta sivistystyöstä (805/1998) 5 b §

Valtioneuvoston asetus valtion rahoituksen perusteena käytettävistä lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja kansalaisopistojen keskimääräisistä yksikköhinnoista vuonna 2026 (955/2025) 3 §

Muutoksenhaku

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 22 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälän 2 momentin mukaan oppilaitoksen ylläpitäjällä on oikeus kirjallisesti vaatia päätökseen oikaisua opetus- ja kulttuuriministeriöltä kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa asian esittelijä Petra Heikkinen. Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

Opetusministeri

Anders Adlercreutz

Asiantuntija

Petra Heikkinen

Liitteet	Raportti V09YK6L26 Oikaisuvaatimusosoitus (dnro 3/091/2019)
Jakelu	Kansalaisopistojen ylläpitäjät
Tiedoksi	Opetus- ja kulttuuriministeriö/Talousyksikkö Opetushallitus Opetushallitus/Valtionosuudet Suomen Kuntaliitto ry

Huvudmän för medborgarinstitut

Fastställande av antalet undervisningstimmar som läggs till grund för medborgarinstitutens statsandel samt bestämmande av priset per undervisningstimme för 2026

Undervisnings- och kulturministeriet har med stöd av 10 § i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) fastställt det antal undervisningstimmar som läggs till grund för beräkningen av statsandelen för medborgarinstituten. Därtill har undervisnings- och kulturministeriet inom ramen för statsbudgeten fastställt det antal undervisningstimmar för vilka statsandel beviljas till 100 procent enligt 9 § 2 mom. i lagen om fritt bildningsarbete. Undervisnings- och kulturministeriet har därutöver med stöd av 11 § och 11 b § i nämnda lag och 5 b § i förordningen om fritt bildningsarbete (805/1998) fastställt priset per enhet per undervisningstimme för statsandelen för år 2026 i enlighet med bifogade rapport (V09YK6L26).

Priset per enhet inkluderar inte mervärdesskatt. Priset per enhet för medborgarinstitut som drivs av privata huvudmän har med stöd av 13 a § i lagen om fritt bildningsarbete höjts med 3,68 procent, vilket motsvarar den andel som den mervärdesskatt som huvudmännen betalat utgör av deras kostnader utan mervärdesskatt.

Enligt 3 § i statsrådets förordning om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande konstundervisning och medborgarinstitut som läggs till grund för statsfinansieringen år 2026 (955/2025) är det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitut 103,69 euro år 2026.

Enligt 9 § i lagen om fritt bildningsarbete utgör statsandelsbeloppet för medborgarinstitut 57 procent av den kalkylerade statsandelsgrunden. Statsandel beviljas dock till 100 procent av det belopp som beräknats enligt 8 § för det antal prestationer som undervisnings- och kulturministeriet fastställt med stöd av 10 § när det gäller av den av huvudmannen ordnad utbildning som invandraren genomför under tiden som han eller hon har en gällande integrationsplan enligt 16 § i lagen om främjande av integration (681/2023) eller under ett år från att den sista integrationsplanen har upphört. Dessutom förutsätts att läroplansgrunderna för integrationsutbildning för vuxna invandrare som avses i 26 § 4 mom. i lagen om främjande av integration eller Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete som avses i 26 § 5 mom. 1 punkten i nämnda lag iakttas i utbildningen.

Beslutet fattas under förutsättning att riksdagen godkänner budgetpropositionen för 2026 i oförändrad form till den del den inverkar på detta beslut.

Tillämpade bestämmelser

Lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 9–11 §, 11 b §, 13 a §

Förordningen om fritt bildningsarbete (805/1998) 5 b §

Statsrådets förordning om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande konstundervisning och medborgarinstitut som läggs till grund för statsfinansieringen år 2026 (955/2025) 3 §

Ändringssökande

Enligt 22 § 1 mom. i lagen om fritt bildningsarbete får ändring i detta beslut inte sökas genom besvär. Enligt paragrafens 2 mom. har huvudmannen för en läroanstalt rätt att inom tre månader efter att ha fått del av beslutet yrka rättelse av beslutet hos undervisnings- och kulturministeriet. Anvisningar om rättelseyrkande har bifogats detta beslut.

Mer information

Mer information om beslutet ges av föredraganden Petra Heikkinen. E-postadresserna har formen fornamn.efternamn@gov.fi.

Undervisningsminister

Anders Adlercreutz

Sakkunnig

Petra Heikkinen

Bilagor Rapport V09YK6L26
Anvisningar om rättelseyrkande (dnr 3/091/2019)

Distribution Huvudmän för medborgarinstitut

För kännedom

Finlands Kommunförbund rf
Undervisnings- och kulturministeriet/Ekonomienheten
Utbildningsstyrelsen
Utbildningsstyrelsen/Statsandelar

VN/31461/2025-OKM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: